

TÜRKİYE ENERJİ TÜKETİMİNDE HANGİ ÜLKELERE BENZİYOR?

ÖZET:

Uluslararası kurumlardan gelenler Türkiye'yi yıllarca Latin Amerika'ya benzetirken, Türkiye de kendini "Çin'den sonra en yüksek talep artış oranına sahip ülke" olarak tanıtmaktadır. Türkiye'nin elektrik talep tahminlerinde yıllarca Akdeniz ülkelerine benzediği üzerine tezler yazılmıştır. Diğer taraftan da Türkiye, OECD'nin ve Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) kurucu üyelerindedir. Bir ülke farklı alanlarda birçok diğer ülke ve bölgeye benzeyebilir, farklı karakteristikler gösterebilir. Üretim tarafında dengeli bir portföyü olan, güneşte üretimi hızla artan, rüzgarda Avrupa dereceleri olan bir Türkiye'nin tüketim gelişiminin hangi ülkelere benzediği bu raporun konusudur.

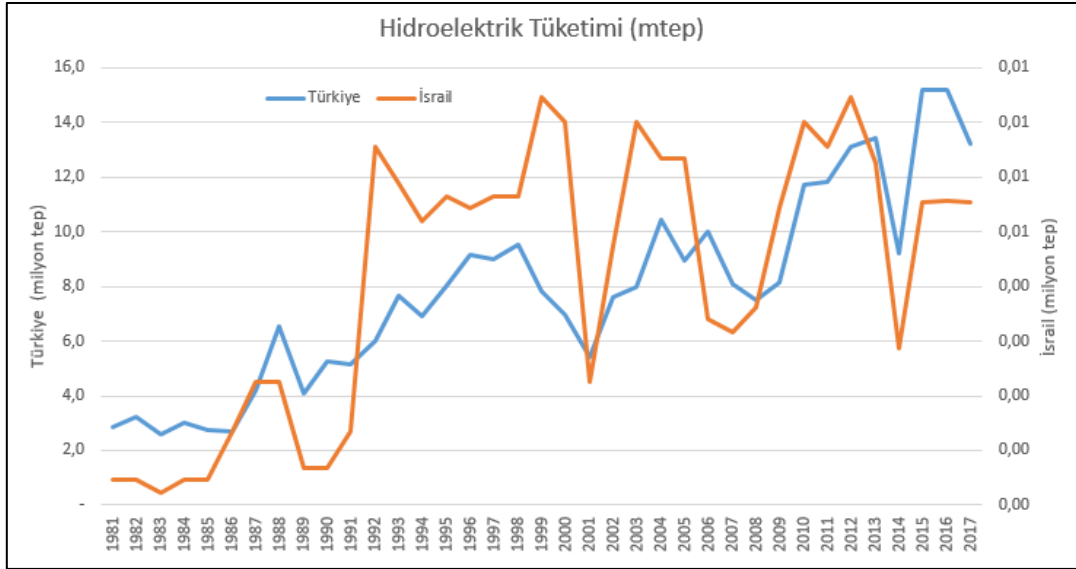
YÖNTEM:

BP Enerji İstatistikleri sonuçlarına göre birincil enerji, petrol, doğalgaz, kömür, elektrik, kömürden elektrik, doğalgazdan elektrik, hidroelektrik ve emisyon rakamları, R üzerinde yazılan bir kod ile kıyaslanmış, tarihsel süreç olarak da özellikle son 10 yıl ve son 5 yılın tüm veri seti incelenmiştir. Çalışmada tüm ülke ve bölgeler birbiriyle kıyaslanmış, ancak bunların içinden sadece Türkiye kısmı ele alınmıştır. Tüm sonuçlar ayrı bir çalışmada yayınlanacaktır.

ANALİZ:

Tüm veri havuzları içinde Türkiye ile yakınsayan ülkeler içinde en az ilişki grubu doğalgazdan elektrik üretiminde sonra hidroelektrik, sonra da birincil kömür tüketiminde görüldü. Yani bu 3 temel tüketimde benzerlikler nispeten azdır. Elektrik ve birincil enerji tüketiminde ise en yüksek benzerlikler bulundu.

En az benzerliğin olduğu hidroelektrik üretiminde, Türkiye'nin yakın dönemde en çok İsrail'deki hidroelektrik üretimi ile benzerlik gösterdiği görülmüştür. Bu şaşırtıcı sonuç tüm çalışmanın tekrar değerlendirilmesiyle sonuçlanmıştır. Türkiye'nin 2017'de 58,4 TWh olan hidroelektrik üretimine karşılık, İsrail'inki sadece 0,024 TWh idi. Fakat eğilimler yakın mıydı? Bu sorunun cevabını şekillendirmek gerekti.

Verilerin tamamında orijinal birimler yerine milyon ton eşdeğer petrol (mtep) olarak alındı. (1 mtep 12 TWh'e denk gelmektedir). Ülkelerin karşısındaki rakamlar ise ilinti oranlarıdır.

Türkiye elektrik tüketiminde uzun yıllar içinde en çok Dünya geneline benzemektedir. Fakat son 5 yılda elektrik tüketimi en çok Çin, Asya Pasifik ve Dünya'ya benzemektedir.

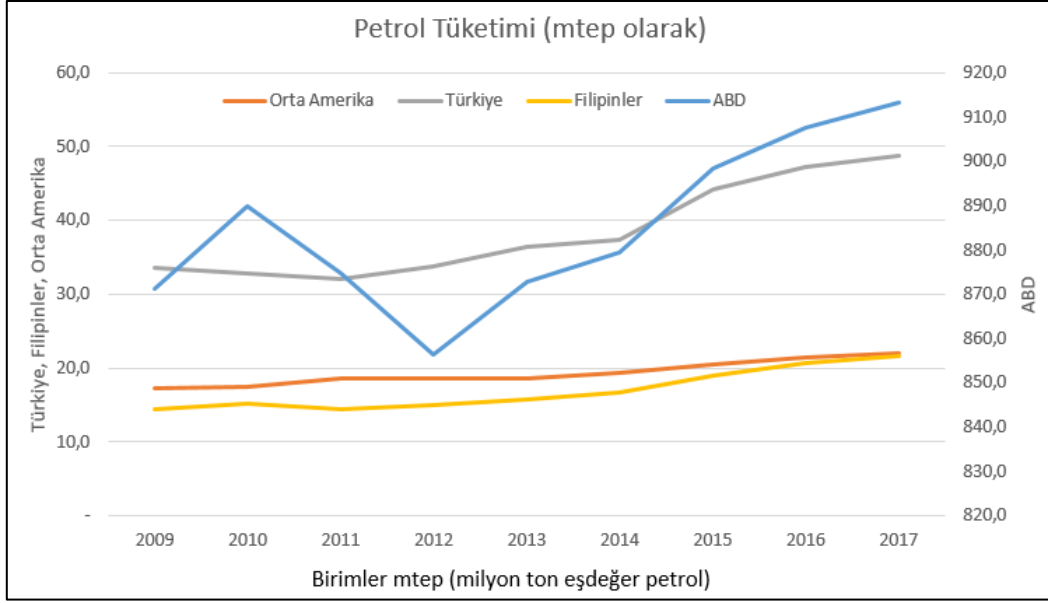
Son 5 yıl	
Türkiye	1
Çin	0,998
Asya Pasifik	0,997
Dünya	0,996

Emisyonda ise yine son 5 yılda Türkiye OECD dışı ülkeler, Asya Pasifik'le yakınlaşmaktadır.

Son yıllarda hızla artan petrol talebinde ise Türkiye en çok ABD'ye benzemektedir.

Son 5 yıl	
Türkiye	1
ABD	0,997
Filipinler	0,993
Diğer Kuzey Amerika	0,992
Orta Amerika	0,990
Singapur	0,986

Bu sonuç da şaşırtıcı olduğundan şekillendirmenin faydalı olacağı düşünülmüştür. Çünkü her daim yüksek petrol fiyatlarından şikayetin olduğu bir ülkede bu benzerlik şüphe uyandırıcıdır.

SONUÇ:

Türkiye enerji talebi, orta-uzun ve kısa vadede büyümesi yüksek ülkelerinkine benzemektedir. Yani enerji talebi çok dinamik ve hareketlidir. Türkiye'nin enerji tüketiminde Latin Amerika'ya benzerliği neredeyse kalmamıştır. Türkiye son dönemde büyümenin itici gücü ve dünya ekonomisinde ağırlığını hissettiren Asya Pasifik bölgesine benzer özellikler göstermektedir.